

Shadow Boxing ทั้งห่วย ทั้งโงง

รัฐมนตรีเงาอย่างพวกเราเสียเปรียบรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงในแทบทุกทางครับ

พวกเราไม่มีกระทรวงพร้อมข้าราชการประจำจำนวนมากไว้ให้สั่งการ

ทั้งยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ในระดับเดียวกับท่านรัฐมนตรีตัวจริง และที่สำคัญที่สุดคือ

พวกเรามีหลากหลายมิติในภาระหน้าที่ของเราที่ทำให้เราทุ่มเทให้กับการทำงานนโยบายอย่างเดียวไม่ได้

ขณะที่ท่านสามารถพุ่งเล็งไปทำงานในความรับผิดชอบของท่านในการบริหาร

แต่รัฐมนตรีเงาอย่างพวกเราซึ่งมีเครื่องมือเครื่องมือน้อยกว่าอยู่แล้ว ต้องตั้งหน้าตั้งตาทำงาน

ทั้งงานในส่วนที่เป็นประเด็นทางนโยบายของกระทรวง และขณะเดียวกัน

ก็ต้องเล่นบทบาทตรวจสอบติดตามเรื่องราวต่างๆ

ที่เกี่ยวข้องกับงานของกระทรวงทั้งหมดไปด้วย และความยากคือ การสร้างสมดุลระหว่างทั้งสองหน้าที่

โดยทั่วไปแล้ว

สาธารณชนต้องการเห็นพวกเราเสนอทางออกเชิงนโยบายที่แตกต่างไปจากของรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง

ซึ่งสิ่งนี้จะมีส่วนกำหนดอย่างมากว่าเราจะได้รับคะแนนเสียงจากพวกเขาหรือไม่เมื่อถึงเวลาเลือกตั้ง แต่ปัญหาก็คือ

สาธารณชนส่วนใหญ่แล้วจะไม่ให้ความสำคัญกับที่มาของความคิด เมื่อเทียบกับใครเป็นผู้กระทำ มีใครจำได้บ้างครับว่า

ประชาธิปไตยนี้แหละที่เป็นผู้นำเสนอเรื่องไฟฟ้าฟรี

ประชาธิปไตยสำหรับกลุ่มรายได้ต่ำ หรือแม้แต่นายกฯ สมชาย

ก็ยังไม่ผิดเลยว่

แผนการเชื่อมโยงทางการเงินระหว่างประเทศเอเชียภายใต้สัญญา

ที่ลงนามกันที่เชียงใหม่ที่เรียกกันว่า “Chiangmai Initiative” นั้น เป็นข้อตกลงที่ทำโดยรัฐบาลประชาธิปไตย ไม่ใช่โดยคุณทักษิณ งานตรวจสอบติดตามนั้นส่วนใหญ่แล้วไม่มีคำขอบคุณให้หรือครับ (ถึงแม้คุณสามารถ “เล่นงาน” เป้าหมายได้สำเร็จก็ตาม!) แต่นี่คือส่วนสำคัญของงานรัฐมนตรีเงา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีประเทศไทยของเรา

ที่การใช้อำนาจในทางมิชอบและการทุจริตคอร์รัปชันเป็นไปอย่างแพร่หลายและเป็นภัยคุกคามขนานแท้ต่อสังคม และการใช้อำนาจในทางมิชอบนี้หลายครั้งทำกันอย่างซึ่งๆ หน้า จนคนที่มีจิตสำนึกเห็นแล้วก็ไม่อาจอดรอนทนเฉยอยู่ได้ ช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ผมวนวายอยู่กับงานทั้งด้านนโยบาย และการตรวจสอบติดตามเศรษฐกิจของประเทศไทย

ตอนนี้เริ่มได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจที่ลุกลามไปทั่วโลกแล้วครับ ระบบของเราขณะนี้ “เปิด” มากเสียจนสิ่งที่รัฐบาลออกมาอ้างก่อนหน้านี้ว่า พวกเราจะไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตคราวนี้นั้น เป็นได้แค่ความหวังลมๆ แล้งๆ เท่านั้น และปัญหาอยู่ที่ว่า ขณะที่รัฐบาลฟังความสนใจทั้งหมดไปที่ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับภาคการเงิน แต่ปัญหาของประเทศไทยจริงๆ แล้วอยู่ที่ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับภาคเศรษฐกิจจริง เมื่อเป็นเช่นนี้ รัฐบาลของเราเลยตั้งรับไม่ทันเมื่อวิกฤตที่เกิดขึ้นเริ่มส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าการเกษตรหลักๆ ของประเทศ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา น้ำมันปาล์ม และข้าวโพด และที่สำคัญกว่านั้นก็คือ ราคาสินค้าการเกษตรที่ตกต่ำลงนี้ ส่งผลกระทบโดยตรงและอย่างปัจจุบันทันด่วนต่อคนยากจนในชนบท ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มที่มีความอ่อนไหวที่สุดอยู่แล้ว

เราจึงได้เห็นว่ามีเพียงปฏิกิริยาที่รัฐบาลเตรียมไว้ตอบสนองในเบื้องต้นต่อวิกฤตนี้ที่เน้นมาตรการกระตุ้น (Prop Up) ตลาดหุ้นจะไม่ประสบความสำเร็จเท่านั้น แต่รัฐบาลยังล่าช้ามากในการตอบสนองความจำเป็นที่เร่งด่วนกว่า

ของเกษตรกรในชนบทที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการตกต่ำของราคาพืชผลของเรา

การวอล์กเอาต์ของ สส. ระหว่างประชุมสภา

ทำให้โครงการประกันราคาข้าวโพดได้รับการพิจารณาโดยรัฐบาล

และคณะรัฐมนตรียังประกาศจะสนับสนุนให้มีการรับจำนำข้าวนาปีรอบใหม่

ซึ่งเชื่อได้เลยว่าต้องลงเอยด้วยการขาดทุนอย่างมหาศาลของรัฐบาล ตัวผมเองจริงๆ

แล้วไม่ได้คัดค้านในเชิงหลักการต่อนโยบายอุดหนุนรายได้ของเกษตรกรหรอกครับ แต่ปัญหาคือ รัฐบาลไม่ยอมรับความเป็นจริงว่านโยบายของเขานั้น เป็นการอุดหนุน

จึงไม่มีการเตรียมการรองรับผลขาดทุนในรูปของงบประมาณ

และรัฐบาลจะลงเอยโดยการมีสินค้าเกษตรอยู่ในสต็อกจำนวนมหาศาลที่ตัวเองก็ไม่กล้าขายออกไปเพราะกลัวขาดทุน

เมื่อเป็นเช่นนี้เท่ากับว่านอกจากข้าวในสต็อกจำนวน 2.1 ล้านตันที่รัฐบาลน่าจะได้ขายไปตั้งแต่เมื่อตอนที่ราคาข้าวสารในตลาดโลกขึ้นไปสูงถึง 1,000 เหรียญสหรัฐเมื่อต้นปีที่แล้ว

แต่ตอนนี้รัฐจะมีข้าวอยู่ในสต็อกเพิ่มขึ้นอีกกว่าเท่าตัว

พร้อมทั้งที่จะมาลือตใหม่อีกจำนวนมหาศาลหลังจากเริ่มรับจำนำข้าวรอบใหม่

ในเวลาเดียวกันนี้เองประเทศเวียดนามที่เริ่มรับรู้มาพักหนึ่งแล้วถึงแรงกดดันต่อเรื่องต่อราคาข้าว

ก็ได้ทยอยจำหน่ายข้าวของตัวเองไปแล้วที่ราคาต่ำถึง 350

เหรียญสหรัฐต่อตัน ยิ่งกว่านั้น

โครงการรับจำนำข้าวที่วางแผนไว้อย่างไม่รัดกุมยังเปิดช่องให้เกิดการฉ้อโกงกันขึ้นอย่างขนานใหญ่

ที่ผ่านมามีหลักฐานบันทึกไว้อย่างชัดเจนว่า

ผู้ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากราคาข้าวที่รัฐรับจำนำที่ระดับราคาค่อนข้างสูงก็คือ บรรดาพ่อค้าคนกลางนั่นเอง และมาถึงตอนนี้

อีกเรื่องที่เริ่มเป็นที่กังวลกันก็คือ

พวกพ่อค้าอาจลักลอบนำข้าวโพดราคาถูกจากต่างประเทศมาข่ม

แมวขายให้แก่รัฐบาลไทยเพื่อเอาประโยชน์จากราคารับซื้อที่สูงกว่าราคาตลาด

นอกจากภาคการเกษตรก็มีหลายเรื่องที่น่ากังวล เช่น ในด้านอุตสาหกรรมและพาณิชย์ในภาคเศรษฐกิจจริง สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ได้ออกมาเตือนแล้วว่าในปีหน้าอาจมีคนงานถูกเลิกจ้างมากกว่า 1 ล้านคน

และธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กจะได้รับผลกระทบหนักเป็นพิเศษ

ซึ่งรัฐบาลก็ได้ประกาศว่าจะกระตุ้นให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่มวงเงินสินเชื่ออีก 4 แสนล้านบาทในปีหน้า ซึ่งก็ฟังดูดี

ถ้าไม่คิดถึงว่ายอดเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันนั้นสูงเกือบถึง 8 ล้านล้านบาท

และเท่ากับว่าเงินกู้ที่รัฐบาลจะให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยกู้เพิ่มเติมในปีหน้านั้นจะช่วยเพิ่มขนาดสินทรัพย์ของธนาคารขึ้นได้อีกแค่ 5% เท่านั้น

ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเป้าหมายเดิมของธนาคารพาณิชย์เองอีกด้วยซ้ำ ยิ่งกว่านั้น ท่าน

รวม.คลังเองก็มีความลึกลับกลอนมากเกินไปที่จะแสดงให้เห็นว่าท่านไม่ได้นิ่งเฉย

ท่านรัฐมนตรีสุชาติจึงพลาดทำไปตกลงขยายเวลาการคุ้มครองเงินฝาก 100% ออกไปอีก 3 ปี

และสูญเสียโอกาสที่จะต่อรองแลกเปลี่ยนผลประโยชน์แบบยืนหมื่อยืนแมวบางอย่างกับธนาคารพาณิชย์

ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์อย่างชัดเจนจากนโยบายที่ว่านี้

ช่วงห่างระหว่างเงินฝากกับเงินกู้ (Loan/Deposit Spreads)

ของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันสูงกว่า 5% ซึ่งสูงเป็นอันดับต้นๆ ในภูมิภาคเลยทีเดียวนั้นว่ากันตามจริงแล้ว

ท่านรัฐมนตรีน่าจะขอแลกเปลี่ยนกับธนาคารพาณิชย์ในเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

รวมทั้งเจรจาเพื่อที่จะเพิ่มสินเชื่อที่จะปล่อยเพิ่มให้แก่ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) เป็นการเฉพาะอีกด้วย

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น

ท่านรัฐมนตรีสุชาติกลับไปพูดถึงการควมรวมนาคารเอสเอ็มอีที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

กับบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)

ซึ่งไม่ใช่แนวทางให้ประโยชน์สูงสุด บสย.

เป็นเครื่องมือสำหรับใช้กับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง

การจำกัดขอบเขตของ บสย. ไว้ที่ธนาคารเอสเอ็มอีเท่านั้น

จึงเป็นเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์กับภาคธุรกิจที่กู้ยืมเงินจากทุกธนาคาร นอกจากนี้ธนาคารเอสเอ็มอีเองก็ต้องแสดงให้เห็นด้วยก่อนว่าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมโดยไม่มีหนี้เน่าที่สูงเข้าชั้นหายนะพ่วงมาด้วย ผมคิดว่าจริงๆ แล้ว

ที่ถูกต้องท่านรัฐมนตรีน่าจะส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์เข้ามามีมือกับรัฐบาลมากขึ้น

เพื่อกระตุ้นให้ธนาคารออกเงินกู้มากขึ้นและเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติที่ดีในระดับหนึ่งในการใช้งบประมาณของรัฐบาลด้วย ธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศก็เป็นทางออกที่สำคัญอีกทางหนึ่ง เนื่องจากธุรกิจเอสเอ็มอีและสินค้าโอท็อปส่วนใหญ่จำเป็นต้องพึ่งธุรกิจท่องเที่ยว

และเพราะการท่องเที่ยวเข้ามีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก

รัฐบาลจึงควรใช้จินตนาการให้มากกว่านี้และมุ่งส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจัง

ส่วนงานด้านตรวจสอบติดตามในฐานะรัฐมนตรีเงานั้น

ขณะนี้ผมกำลังอยู่ระหว่างเร่งให้ท่านรัฐมนตรีสุชาติชี้แจงให้ชัดเจนว่า ท่านจะทำอย่างไรต่อไปกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

หลังผู้ตรวจการแผ่นดินได้วินิจฉัยแล้วว่าคณะกรรมการ ธปท.

ที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก MoF นั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

แต่ที่ขมขื่นและน่าเศร้ายิ่งกว่าก็คือ

การต่อสู้ที่ยืดเยื้อระหว่างคุณทักษิณและผมในเรื่องที่ผมเชื่อว่าเป็นหัวใจของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่ท่านได้ก่อไว้ อันได้แก่

การฉ้อโกง การฟอกเงิน การจงใจแจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับทรัพย์สินและการปันหุ้น ซึ่งทั้งหมดเหมารวมเข้าด้วยกัน เป็นคดีที่รู้จักกันว่า

คดีวินมาร์ค/เอสซี แอสเสท

ล่าสุดนี้ผมได้ทำจดหมายร้องเรียนสำนักงานอัยการสูงสุดส่งไปยัง
ป.ป.ช. แล้ว และจะต้องฟ้องกรมสืบสวนพิเศษ (ดีเอสไอ)

ในสัปดาห์หน้าด้วย ความเห็นของพวกเราก็คือ

สำนักงานสองแห่งนี้จึงใจละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างโจ่งแจ้งที่สุด
เหตุการณ์นี้มันทำให้ผมสงสัยจริงๆ ว่า

ทำไมจึงยังมีคนจำนวนมากที่พร้อมทำสิ่งที่ผิดอย่างเห็นได้ชัดเพื่อ
ที่จะปกป้องคุณทักษิณ?

สงสัยว่าคนเหล่านี้คงเชื่อในศักยภาพของกองทัพเสื้อแดงจริงๆ

ตัวผมเองก่อนหน้านี้ได้รับคำเตือนว่า

อย่าไปเล่นกับทั้งสำนักงานอัยการสูงสุดและตำรวจ

แต่ตอนนี้กลายเป็นว่าผมกำลังถูกสถานการณ์บังคับให้ยุ่งกับทั้งสอง
องค์กร แต่จริงๆ แล้ว โดยส่วนตัวผมยังเชื่อว่า

ความถูกต้องจะต้องปรากฏและสุดท้ายคนผิดจะต้องรับโทษตามกฎหมาย
แต่ถ้าสุดท้ายไม่เป็นไปตามที่คิดไว้

เราก็คงหวังอะไรกับประเทศไทยไม่ได้อีกแล้วครับ

และถ้าวันนั้นมาถึงจริง

ผลต่อตัวผมจากการที่เข้าไปทำทนายอัยการและตำรวจ

ก็คงเป็นเรื่องเล็กน้อย เมื่อเทียบกับผลต่อสังคมเราโดยรวม
งานของรัฐมนตรีเงาอาจจะหนักและโหด

แต่ตราบาไคที่พวกเรายังเป็น “เงา” เราก็ต้องทำต่อไปครับ!